

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р инж. **Йордан Иванов Бакалов**, преподавател в ДНМС на НБУ, доцент в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, Научна специалност: “Организация и управление извън сферата на материалното производство /национална сигурност/”.

за придобиване на научната степен „доктор“ в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана. Професионално направление 9.1. Национална сигурност. Научна специалност: “Организация и управление извън сферата на материалното производство /национална сигурност/”.

с кандидат **Димитър Асенов Асенов**, докторант на самостоятелна подготовка в департамент „Национална и международна сигурност. Докторска програма: „Стратегии и политики на сигурност“.

Тема на дисертационния труд: „**Усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи**“.

Дисертацията съдържа 268 страници, от които: основната част от 242 страници, в това число: 9 фигури; 6 таблици; 9 страници със списък на използваната литература, включваща 110 различни информационни източника; допълнителна част от 26 страници съдържащи: списък с приложенията; 11 приложения, в това число: 18 фигури; 6 таблици.

Структурата обхваща съдържание, увод, основна част (включваща четири глави), общи изводи и препоръки, заключение, приложения и списък с използвани източници.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Актуалността на изследването се определя от факта, че през последните години делът на частната охранителна дейност в общия обем на дейности в сферата на охраната прогресивно нараства. Нараства и необходимостта да се изследват възможностите на охранителните дружества за реагиране при кризи в резултат на бедствия, аварии и катастрофи. Описаните обстоятелства налагат задълбочено изследване на възможните ефекти от участието на частните охранителни дружества в

дейностите за защита на населението и инфраструктурата и придават изключителна актуалност на въпроса за определянето и законовото регламентиране на техните права и задължения в тази сфера.

Значимостта на изследването се определя от нарасналата необходимост от нови знания за участието на частните охранителни дружества при управление на кризи. В съвременното общество нормативната база е основния регулаторен механизъм и гарант за функциониране на всяка една организация и дейност, държавна или частна, а усъвършенстването на нормативните документи е задължително условие за адекватност към постоянно променящата се среда.

Кандидатът познава в детайли състоянието на проблема. Големият практически опит, доброто образование и изявената склонност към научни изследвания му позволяват да се заеме с темата. Отнася се творчески, бих казал прекалено критично към съществуващият литературен материал.

Оценката на състоянието на проблема към момента на публикуване на дисертацията е вярна.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Формулираните обект, предмет, цел и задачи на изследването са в съответствие с темата на дисертацията. Формулирани са 4 (четири) научно изследователски задачи. Тезата, защитавана в дисертационния труд е „усъвършенстване дейността на частните охранителни дружества при кризи може да бъде постигнато с целенасочено въздействие върху ограничаващите фактори, което да подобри неблагоприятните условия на неприспособената към момента среда“.

Дисертационният труд е самостоятелно дело на автора.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методологията на дисертационното изследване е подбрана правилно и коректно. Насочена е, както към постигане на целите и задачите на изследователското търсене, така и към доказването на основната научно – техническа идея. Аспирации към научния му ръководител.

В дисертационния труд са използвани емпиричните методи на наблюдение, сравнение и измерване, както и емпирико - теоретичните методи на абстрахиране, анализ, индукция и дедукция.

За целите на изложението, е използван количествен метод, а също така методите на мониторинг и верификация. Използван е метода на експертната оценка, употребени са историческия, системния и финансовия анализ, направени са подробни PEST и SWOT анализи.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертацията са постигнати научни и научно-приложни приноси.

4.1. Научни приноси:

4.1.1. Извършен е анализ на мястото и ролята на частната охранителна дейност в системата за защита на националната сигурност с потенциал за влияние над личната и груповата сигурност. Разкрити (описани и концептуализирани) са нови знания и научно - приложни пътища за идентифициране на нейната нормативна и функционална несъвършеност:

- Доказани с конкретни данни са направените изводи за общото състояние на частната охранителна дейност, ресурсните (кадрови и материални) възможности на бранша за дейности при кризи; Изследването на документи в институционалната рамка на частната охранителна дейност доказва неспособността, към момента, на нормативната база по отношение дейности на охранителните дружества при кризи;

- Доказано е, че целенасочената промяна на фактори от системната за частна охранителна дейност среда води до усъвършенстване на дейността при кризи;

4.1.2. Получените резултати допълват и доразвиват знанието за границите на възможните действия на частната охранителна дейност при кризи, съобразно компетенциите и нормативния регламент. Те провокират и подпомагат предприемане на следващи научни изследвания в очертаната рамка на предметната област;

4.1.3. Разработен и верифициран е набор от нови научно - приложни инструменти за изследване, анализ и оценка на състоянието на частната охранителна дейност, интерпретирани като концептуална рамка и модел за поведение на охранителните дружества при кризи:

- Предложен е описателен модел за усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи, чиято работоспособност е доказана в таблична форма и сравнителен анализ;

- Постигнатият в следствие на модела резултат, на усъвършенстване на частната охранителна дейност при кризи, е проверен и доказан с помощта на ситуационен сценарий основан на достоверна информация;

- Изведената формула за математическо изчисление, в числов израз, потвърждава работоспособността на създадения модел за усъвършенстване на частната охранителна дейност при кризи.

4.2. Научно - приложни приноси:

4.2.1. Дефиниран е нов научно - експертен подход към анализа, оценката и управлението на частната охранителна дейност. Предложени са методика за изграждане на концептуална рамка и модел в областта на управлението на частните охранителни дружества;

4.2.2. Предложен е механизъм за практическа верификация на интелектуални научно - експертни инструменти за оценка на състоянието и управлението на частната охранителна дейност;

4.2.3. Разкрити са нови направления за провеждане на бъдещи научни изследвания и са формулирани нови актуални и значими научни задачи.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Публикациите свързани с дисертационния труд са 3 (три). Основно това са доклади на научни конференции, които след рецензия са намерили място и в сборниците от събитията. Стилът на кандидата е задълбочен, достъпен, академичен.

Според мен, посочените публикации представляват съществена част от изследването и отразяват получените резултати в него.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Дисертационният труд и авторефератът към него са разработени съгласно изискванията на НБУ.

Представеното изследване и получените резултати са лично дело на автора. Повод за това твърдение ми дава активното и забележимо участие на докторанта в

различни научни събития по време на обучението му и разработването на дисертационния труд.

Познавам автора като един от добрите докторанти на департамент „Национална и международна сигурност“. Същият се отличава с много добра осведоменост (голям практичен опит), аналитична мисъл и трудолюбие.

8. Заключение с ясно формулирана положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Разработеният дисертационен труд от Димитър Асенов Асенов по съдържание, обем и структура отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, регламентирани в Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Оценка на дисертационния труд

Оценката ми за дисертационния труд на тема: „Усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи“ разработена от докторанта Димитър Асенов Асенов е „положителна“. Предлагам на уважаемото жури да даде образователната и научна степен „доктор“ на Димитър Асенов Асенов.

Дата: 12.01.2019 г.

Подпис:....